

Van de vicevoorzitter

Volgende week maandag is alweer de laatste bijeenkomst van dit seizoen. We kunnen gerust spreken van een heel intensieve tijd. Ons jubileum is een happening geworden waarover we nog lang kunnen napraten. Als hoogtepunt geldt natuurlijk de jubileummiddag die super vorm is gegeven door onze jubileumcommissie. Dat deze geste algemeen zeer gewaardeerd wordt blijkt uit vele reacties zoals: supergezellig en fantastisch. Een andere: ik ben er volgende week niet, maar ik ben nog aan het nagenieten!

Op de bestuursvergadering was een stuk ingediend dat een aantal voorstellen bevatte. Kort gezegd komt het erop neer dat de jubileumcommissie het zo naar de zin heeft gehad, dat ze graag op een andere manier samen verder willen. Er is voorgesteld de jubileumcommissie op te heffen en daarvoor in de plaats een activiteitencommissie te benoemen. Daarin nemen dezelfde personen zitting, te weten Peter Abeln, Gerben Klein Baltink, Henriette Formica en Kees Samuels en zij willen graag een of twee keer per jaar een activiteit voor de leden organiseren. Het beschikbare budget komt uit de winst van de commissie die de aan- en verkoop verzorgt.

De vereniging is op zoek naar een nieuwe veilingmeester vanwege het aftreden van Willem van der Zel. Peter Abeln is bereid deze functie op zich te gaan nemen. Gerben Klein Baltink is genegen als plaatsvervanger te gaan fungeren. Jaap Bosscher en Wim Willemsen zijn de overige leden van de veilingcommissie.

Peter en Gerben gaan toetreden tot de huidige taxatiecommissie, aan- en verkoop. Kees blijft coördinator. Jan Roseboom heeft te kennen gegeven zijn plek in de taxatiecommissie af te willen staan. Willem zal deel blijven uitmaken van deze commissie.

Al met al fijne ontwikkelingen die graag door het bestuur omarmd worden. Er blijft echter nog een zorgenkindje over : de functie van Hoofd Ronzendingen. Zoals al eerder gemeld stopt Henk Klomp op de volgende bijeenkomst met het rondzendwerk dat hij de afgelopen 12 jaar met verve heeft gedaan. Ik roep jullie allen op om na te denken en graag te reageren of je dit voor de vereniging wilt doen. Het zou heel jammer zijn als er geen rondzendingen meer plaats zouden vinden!

Wim Willemsen

Verenigingsnieuws en bestuursmededelingen

FILATELISTENVERENIGING ZUTPHEN E.O. ACTIVITEITENKALENDER 2022/2023			
DATUM	Tijden	PLAATS	OMSCHRIJVING
2023			
5 juni	19.30-21.30 uur	Warnsveld	
19 juni	10.00-12.00 uur	Zutphen	
4 september	19.30-21.30 uur	Warnsveld	
18 september	10.00-12.00 uur	Zutphen	
2 oktober	19.30-21.30 uur	Warnsveld	Inzenden kavels clubveiling 4 december
14 oktober	10.00-15.00 uur	Warnsveld	Postzegelbeurs
16 oktober	10.00-12.00 uur	Zutphen	
6 november	19.30-21.30 uur	Warnsveld	
20 november	10.00-12.00 uur	Zutphen	
4 december	19.30-21.30 uur	Warnsveld	Clubveiling.
18 december	10.00-12.00 uur	Zutphen	Zegelen en kegelen.

Warnsveld: Warnshuus, Dreiumme 43

Zutphen: Kegelcentrum Hanzehal

Kopij

Kopij voor het volgende nummer van onze Nieuwsbrief heb ik graag uiterlijk 15 augustus 2023 in mijn mailbox (miera022@planet.nl) of brievenbus (Prins Bernhardlaan 69, 7204 AL Zutphen). Het volgende nummer van de Nieuwsbrief verschijnt rond 20 augustus 2023.

Overname van artikelen is toegestaan, mits hierover van tevoren contact is opgenomen met de redactie van de Nieuwsbrief.

Wijziging e-mailadressen doorgeven.

Wilt U, als U een ander e-mailadres krijgt, dit ook aan de redactie doorgeven. Als U dat niet doet krijg ik alleen een melding dat Uw (oude) e-mailadres niet meer bekend is. Als U de Nieuwsbrief toch wilt (blijven) ontvangen, moet U ervoor zorgen dat ik Uw actuele e-mailadres heb. Mijn adres: miera022@planet.nl

Verslag van de viering van het 85-jarig jubileum

Nadat het bestuur de jubileumcommissie een budget ter beschikking had gesteld voor de organisatie van de viering van het 85-jarig jubileum, zijn wij (Gerben Klein Baltink, Henriëtte Formica, Peter Abeln en ondergetekende) meteen aan de slag gegaan.

Al snel bleek duidelijk dat we niet alleen voor de leden een gezellige postzegelbijeenkomst zouden moeten gaan organiseren, maar het jubileum ook aan moesten grijpen om de vereniging onder de aandacht te brengen van derden. Als eerste hebben wij een flyer uitgegeven om te kunnen laten zien wat onze club zoal te bieden heeft. En dat is niet gering. In de extra jubileumnieuwsbrief van april jl. is de flyer opgenomen. Vervolgens hebben wij een door Erik Klop geschreven artikel in het huis-aan-huis weekblad "Contact Zutphen-Warnsveld" gehad. Wij mogen stellen dat dit artikel zijn doel niet heeft gemist. Het is eveneens terug te vinden in de extra jubileumnieuwsbrief.

Tot slot hebben we op 6 mei van 10.00 uur tot 15.00 uur met een kraam op de markt gestaan: Flyers uitgedeeld, de opgestelde presentatiemap over de vereniging met diverse belangstellenden doorgenomen, geïnteresseerden te woord gestaan, afspraken gemaakt met mensen die hun (uit een erfenis gekregen) postzegels kwijt wilden, enz., enz.

In de kraam stond een grote plastic bak waar men gratis postzegels van Nederland uit mocht halen.

En toen was de dag aangebroken voor een gezellige bijeenkomst voor de leden. Niet minder dan 50 personen hebben gehoor gegeven aan de uitnodiging om op zaterdagmiddag 13 mei samen te komen in het Warnshuus. Bij binnenkomst werd men welkom geheten met een alcoholvrije prosecco.

Na een openingswoord en uitleg over de plannen voor deze middag door ceremoniemeester Gerben, kreeg onze vicevoorzitter Wim Willemsen het woord om de leden namens het bestuur welkom te heten en trots te vertellen hoe goed het gaat met de vereniging.

Toen was daar de koffie en thee met een petit-four met daarop het logo van het 85-jarig bestaan van de vereniging, dat ook terug te vinden is op de promotiestickers.

Daarna werd door ontwerper Thijs Barree onze website gepresenteerd. Voortaan zijn alle wetenswaardigheden over de vereniging terug te vinden op <https://filverzutphen.nl>.

Gedurende de gehele middag kon men natuurlijk ook “postzegelen”. De plastic bakken vol met postzegels, eerstedag-enveloppen, postzegelboekjes en –mapjes, die normaal in de kasten staan, stonden keurig opgesteld in de feestruimte. De stockboeken kon men zelf uit de kasten halen.

Op een extra grote tafel stonden 6 grote plastic bakken met postzegels. Daaruit kon men gratis maximaal 85 zegels uithalen.

Meer mocht ook, maar 85 past zo mooi bij de middag. Het zal niemand verbazen dat daar gretig gebruik van werd gemaakt. Ook het inmiddels bij de regelmatige bezoekers van de clubbijeenkomsten bekende “winkeltje van Kees” mocht natuurlijk niet ontbreken. Vanwege de drukke werkzaamheden werd zijn taak overgenomen door Fred du Buisson.

Ook de kleine tentoonstelling van Gerben Klein Baltink en Erik Hooiveld van postzegels met stempels van Zutphen, wekte de nodige interesse.

Tussendoor werd een door Peter Abeln opgestelde prijsvraag uitgedeeld. Peter heeft er een verslag over geschreven dat elders in deze nieuwsbrief is terug te vinden.

Ook een verloting met ruim 20 prachtige prijzen ontbrak niet. Hierbij bediende Henriëtte de bingomolen waaruit de nummers van de prijzen kwamen rollen en mocht ondergetekende een en ander aan elkaar praten.

Naast een aantal leden dat prijzen ter beschikking had gesteld, hebben we ook prijzen van sponsors mogen ontvangen. De namen van hen mogen niet in dit verslag ontbreken:

*Hoveniersbedrijf Arends uit Wichmond
Stichting Zutphen Sportief
Koffie- en Theehandel de Pelikaan
Café de Deur uit de Turfstraat
Samenwerkingsverband Filatelie
Stichting de Blauwe Portemonnee
Postzegelveiling Leopardi uit Nijverdal
De Zutphense Postzegelhandel*

Natuurlijk ontbraken de volop verkrijgbare drankjes en de hapjes niet. “De Ruif catering” zorgde voor een uitstekende verzorging van de inwendige mens. Pianist Maarten Broks zorgde met zijn muzikale omlijsting voor een gezellige sfeer.

De vrijwilligers van het Warnshuus danken wij voor hun aanwezigheid en medewerking.

De fotoreportage van de feestmiddag is gemaakt door Cees Boek. De foto's zullen binnenkort gepubliceerd worden op onze nieuwe website.

Tussendoor kregen alle aanwezigen een speciaal voor het jubileum vervaardigde postzegel met het jubileumlogo van de vereniging. Ook bij het huiswaarts keren stond nog een verrassing te wachten, namelijk een oogloupe.

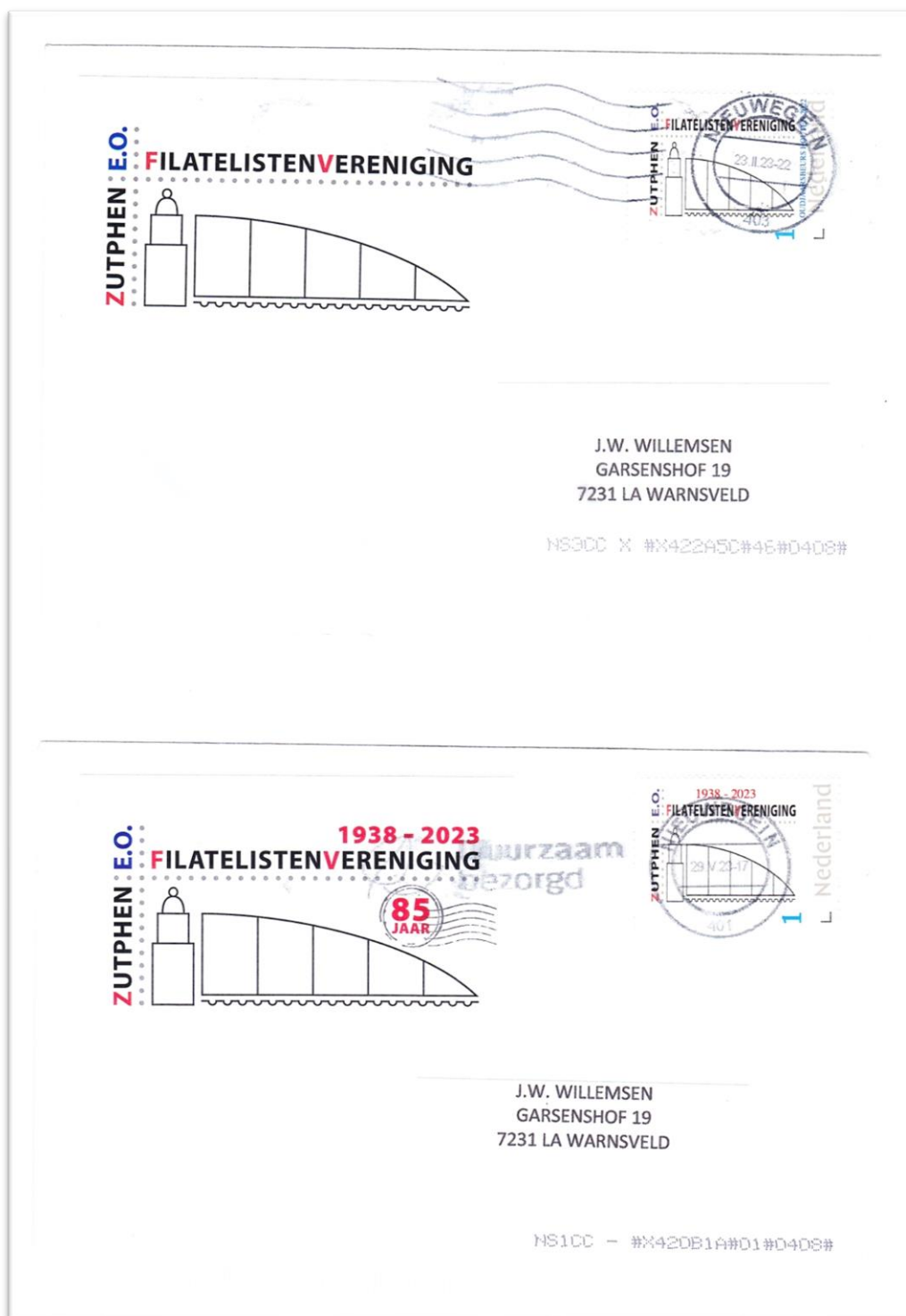

Gelet op de positieve reacties die we zowel mondeling als via apps en e-mails hebben ontvangen, mogen wij aannemen dat we er in geslaagd zijn voor de leden en genodigden een fijn, gezellig en sfeervol feest te organiseren. We hopen dat alle aanwezigen zich daarbij aan kunnen sluiten.

Wij hebben het graag gedaan. Het is ons zelfs zo goed bevallen dat we het bestuur hebben geadviseerd de jubileumcommissie om te zetten in een activiteitencommissie, die één of twee keer per jaar een activiteit gaat organiseren. Wij maken er graag weer deel van uit en zijn er klaar voor.

Graag tot een volgende gelegenheid.

Namens de jubileumcommissie,
Kees Samuels.

We mopperen in deze nieuwsbrief vaak – en terecht! – op de manier waarop PostNL met onze post omgaat, maar dat ze het ook wel eens goed doen tonen bovenstaande enveloppes, die Wim Willemsen aan zichzelf toezond met de persoonlijke postzegels van onze vereniging!

Verslag prijsvraag viering 85-jarig jubileum

Vrijwel alle aanwezigen deden met enthousiasme mee aan de prijsvraag, die voor het feest ter gelegenheid van het 85-jarig jubileum was uitgeschreven. De 14 verschillende postzegels, waarvan het land van herkomst moest worden vastgesteld, stelden de meeste van de aanwezige leden voor grote problemen.

Na controle door Henriëtte en ondergetekende als samensteller van de prijsvraag, bleken er uiteindelijk 4 deelnemers te zijn met 10 goede antwoorden. Dat waren Jaap Mieras, Joop Evers, Jan Marijnissen en Wim van Eijk.

Om een beslissing te forceren werden nog twee onbekende postzegels aan deze winnaars voorgelegd, maar ook deze zegels werden niet door de heren herkend.

De eerste met de tekst “ultramar 1875” en “25 cents peseta” kwam uit Cuba. Die peseta's en ultramar waren toch duidelijke vingerwijzingen. De tweede zegel kwam uit Tannu Tuva. De volksrepubliek

Toeva was van 1921 tot 1944 een kleine onafhankelijke staat, die ingeklemd lag tussen Rusland en Mongolië. Het is de nummer 4 in de Michel met een frankeerwaarde van 8 Mung en uitgegeven in 1926. Voor alle mensen, die bekend zijn met de Mongoolse lettertekens, was het een eitje.

Uiteindelijk moest loting dus een beslissing brengen wie als eerste mocht kiezen uit de prachtige prijzen die door diverse sponsors ter beschikking waren gesteld.

Ex aequo vijf en zes werden Fred de Buisson en Johan te Linde. Op de gedeelde zevende en achtste plaats prijken de namen van Erik Hooiveld en Johan van Cittert. In een deelnemersveld van bijna 40 filatelisten toch ook een prestatie van formaat.

Na afloop werden de juiste antwoorden op de 14 vragen rondgedeeld.

Peter Abeln

Vorige zomer, toen het in Nederland erg warm was, bracht uw penningmeester de vakantie door in Noordwest-Denemarken, vlak bij het nationaal park Thy. Daar was het toen fris, regenachtig en er stond een flinke wind. We brachten een bezoek aan het kustplaatsje Klitmøller, bekend als kitesurf-paradijs, waar in de baai inderdaad enkele kitesurfers de elementen trotseerden. Nu ben ik als verzamelaar geïnteresseerd in poststempels en eenmaal thuis kon ik het niet laten om te kijken of ik een stempel Klitmøller in de verzameling heb (afb. 1).

Nu valt aan dit stempel op dat het een rond naamstempel is en verder geen postale informatie bevat. Typerend is de stervormige structuur in het centrale deel van het stempel. Vandaar dat de term ‘sterstempel’ de lading in dit geval behoorlijk dekt.

1

Achtergrond

Vanaf 1861 werden er in Denemarken hulppostkantoren en bijkantoren ingericht op de gebruikte postroutes ter ondersteuning van de postverwerking van de (grotere) postkantoren. Deze kantoren kregen een stempel voor het vastleggen van het vertrekpunt van het poststuk. Een afdruk diende op de aanwezige postzegels geplaatst te worden. Het postkantoor waar het poststuk vervolgens voor verder transport werd behandeld, plaatste vervolgens een dagtekensstempel naast de postzegels, opdat deze goed leesbaar zou zijn. Deze stempels van hulppostkantoren worden allen gecatalogiseerd als sterstempels, hoewel er types zijn zonder de typische stervorm. Tot in de jaren '50 van de vorige eeuw zijn sterstempels in gebruik geweest. Er zijn een aantal verschillende types sterstempels te onderscheiden. De eerste types zijn genoemd naar de plaats die het betreffende type als eerste in gebruik nam. De verschillende types worden in dit artikel verder besproken en van de nodige voorbeelden voorzien.

Esrom-type

Esrom, een plaatsje in het noorden van Sjælland, kreeg inderdaad als eerste in 1861 een hulp-postkantoorstempel. Dit stempel moet gebaseerd zijn op de in Denemarken in gebruik zijnde nummerstempels, bestaande uit 3 concentrische cirkels waarbinnen het nummer van het postkantoor is geplaatst (afb. 2). Dit type wordt beschouwd als een voorloper van de ‘echte’ sterstempels. Er zijn in totaal 22 hulppostkantoren geweest die over een Esrom-type hebben beschikt.

2. Nummerstempel 103 en sterstempel Esrom

3. enveloppe met het Esrom type van Esrom naar Kopenhagen verzonden via het postkantoor van Fredensborg.

Afb. 3 toont een enveloppe verzonden van Esrom naar Kopenhagen via het postkantoor Fredensborg op 28 november. Het jaar is helaas zonder briefinhoud niet te achterhalen, aangezien de dagtekenstempels van Denemarken uit die tijd het jaartal niet vermelden. Esrom heeft tot in 1875 dit type sterstempel gebruikt, waarna het een dagtekenstempel kreeg.

Ook enkele bijkantoren, met name in Kopenhagen, kregen in de loop der jaren stempels met een letter-nummer combinatie wat tot het Esrom type gerekend wordt (afb 4). Deze stempels waren tot in de jaren '20 van de vorige eeuw in gebruik.

4

Taarbæk-type

Omdat het Esrom-type snelle slijtage vertoonde, werd vanaf 1867 werd een nieuw, robuuster type stempel geïntroduceerd met een echte centrale stervorm. Het hulpkantoor van Taarbæk kreeg de primeur van dit type sterstempel. Naast Taarbæk kregen 30 andere kantoren dit type, waaronder Gudhjem op Bornholm (afb. 5).

5

Faarevejle-type.

Vanaf 1873 werd de ster in het centrale deel van nieuwe stempels iets gewijzigd. Dit werd het Faarevejle-type (afb. 6) en dit type is in gebruik geweest tot in 1929. Van dit type zijn meerdere subtypes bekend, waarbij de grootte van de centrale cirkel en de grootte en vorm van de ster variëren. Ook de grootte van het gehele stempel varieert. Sommige kantoren, waaronder ook Faarevejle, hebben meerdere subtypes in gebruik gehad. Opvallend is de stervorm in enkele bijkantoorstempels van Aarhus, zoals het getoonde AARHUS INDL. III (afb. 7)

6. Enveloppe met het sterstempel Faarevejle via Jyderup (28-1, 4Post) naar Holbæk verzonden.

7

UDS-type

In 1929 werd het Faarevejle-type vervangen door een type zonder centrale ster, het zoge-naamde UDS-type (UDS staat voor Udslebne oftewel “uitgeslepen”). Nu zal voor een deel van de in 1929 in gebruik zijnde stempels gelden dat het centrale deel inderdaad is uitgeslepen. De getoonde sterstempels van Aaby (afb 8) bijvoorbeeld matchen qua vorm en letters goed en er is een hiaat van ca. 2½ jaar in bekende gebruiksdatums. Maar veel UDS-stempels lijken in het geheel niet op een Faarevejle-variant en meerdere hulp- en bijkantoren hebben alleen maar 1 of meer UDS-types gebruikt. Sommige kantoren hebben tot in de jaren 1950 gebruik gemaakt van hun UDS-ster-stempel, zodat deze stempels op een bont scala van zegels kan worden aangetroffen (afb. 9).

8

9

Tenslotte

U ziet, de meest gewone zegels kunnen met een mooie afdruk van een stempel een fraai verzamelobject worden. Ik ga dan ook nog op zoek op Google maps naar waar de betreffende plaats ligt. Soms blijkt het een gehucht van amper 100 inwoners op de Faer-öer te zijn (afb. 10). Dan heb je toch het gevoel voor een klein bedrag iets bijzonders in handen te hebben. Het loont dus de moeite om stapeltjes doubletten nog eens goed door te neuzen. De meeste van de afgebeelde stempels heb ik gevonden sinds mijn bezoek aan Klitmøller. Ik moet bekennen dat ik ook wel gericht bij handelaars heb gezocht. Ik ben nog lang niet compleet en dat zal waarschijnlijk ook nooit gebeuren maar binnen een jaar tijd is toch een aardig beeld van een leuk verzamelgebied bij elkaar te brengen. Hopelijk inspireert dit verhaal u als lezer om ook een zijstap in de collectie te nemen. Ik ben benieuwd hierover in een volgende nieuwsbrief te lezen.

10